

Via de Vrijbosroute naar de Vredesmolen

op 2 wielen

Parkeer je wagen in De Carninstraat in Staden aan de kerkhofmuur of tegenover de brandweerkazerne en fiets naar KP 72 aan de oude spoorwegbedding (V). Op deze plaats liggen nog sporen van de voormalige spoorweg 63. Hier ga je van start richting KP 73. Je bolt langs basisschool 't Klavertje en draait op het einde van de Diksmuidestraat linksaf. Hier staat een bord met oude foto's van het vroegere station van Staden en uitleg over WO I. Fiets rechts de spoorwegbedding van de vroegere spoorlijn 63 op. Die is nu omgevormd tot een comfortabel fietspad en kreeg de naam Vrijbosroute. Je fietst langs de Blommenwijk, steekt een straat over met een rechts links knikje en trapt verder tot op KP 73. Rechtdoor, richting KP 50. De weg wordt hol en je bolt onder een brug door. Daarna, gaat het verder tussen houtwallen. Links liggen

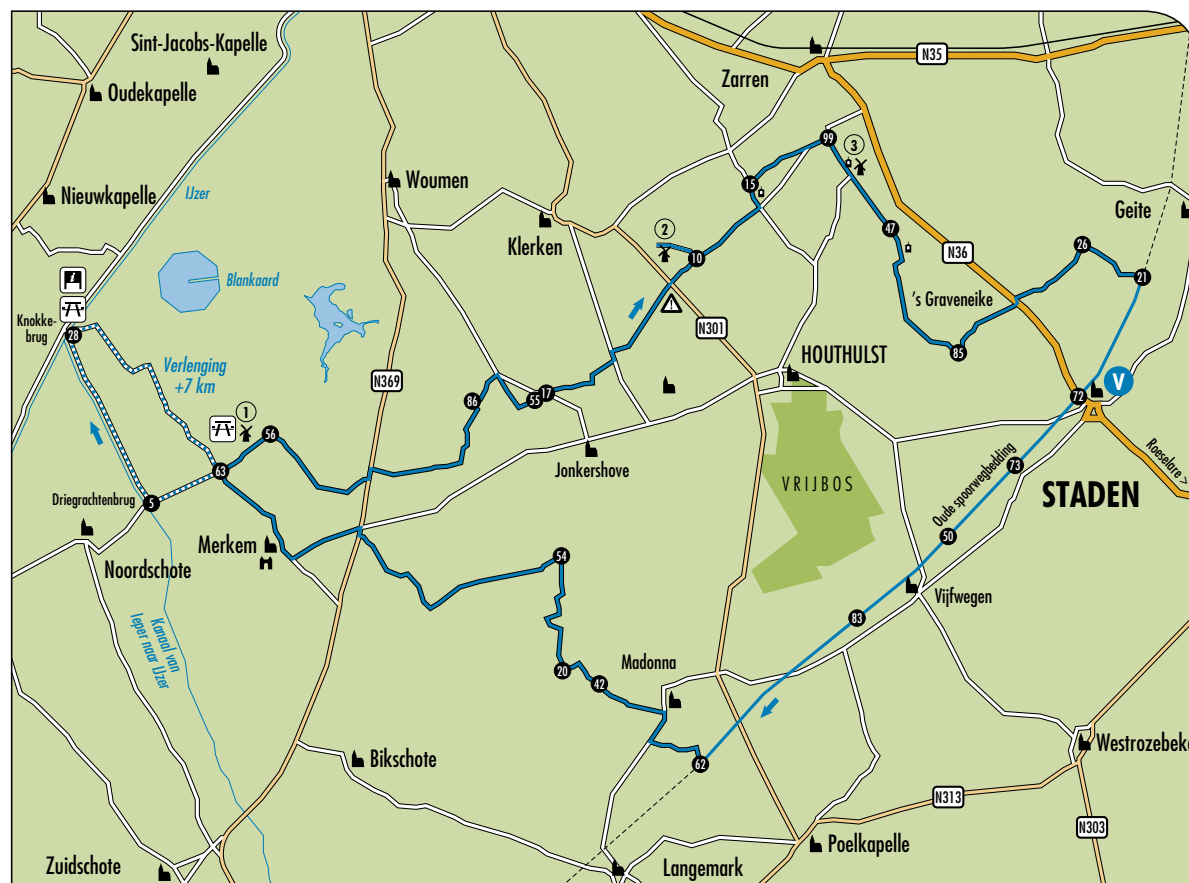
enkele mooie vijvers. Op KP 50 blijf je rechtdoor fietsen, richting KP 83. Je dwarst een bredere betonweg en ziet links het kerkje van Vijfwegen staan, en rechts de eerste preivelden. Die zal je nog vaak tegenkomen op deze tocht. ● Je dwarst nog twee wegen en bolt langs het voormalige station van Westrozebeke met ertegenover bistro 'De 5 wegen' met aan de muur een mooi geschilderd tafereel van een Engelse militair voor een stoomtrein en erboven een dubbeldekker in de lucht. *To remember First World War 1914 / 1918* staat erbij als opschrift. Op KP 83 blijf je rechtdoor fietsen, richting KP 62. Rechts zie je het Vrijbos in de verte liggen, links een aardbeieveld. Daarna fiets je tussen verschillende koolsoorten door. Steek de brede Stadensteenweg en even verderop de N301 over en fiets tot op KP 62. Tijdens WO I stond deze spoorwegovergang op de Britse

Maak onderweg een stop om de Vredesmolen te beklimmen.

kaarten aangeduid als Namur Crossing. Meer uitleg hierover vind je op een infobord. Net er voorbij kan je aan een 'verhaalpaal' luisteren (in het Nederlands of in het West-Vlaams) naar een verhaal van het verzet, dat op deze plaats in 1944 een Duitse trein liet ontsporen. ● Fiets vanaf dit historische punt verder, richting KP 42. Met een grote boog kom je

op een voorrangsweg. Fiets rechtsaf en na café De Zon, links de Gistelhofstraat in. Volg die tot op KP 42 en fiets daar rechtdoor, richting KP 20. Op de T-splitsing, aan het huis met het klokrentorentje, links de Pottestraat in tot op KP 20. Hier kies je rechts, richting KP 54 en volg je de Langemarkstraat. Op de T-splitsing rechtsaf en dan kronkelend verder door het open land-

1 km
N

LEGENDE
1. Beukelaremolens
2. Vredesmolen
3. Couchezmolen

KAARTEN
• Stafkaarten:
20/3-4 Torhout
20/5-6 Lo-Reninge
20/7-8 Roeselare
• Fietskaart:
Fietsnetwerk Westhoek 2016

TOESTAND DER WEGEN
• Oude spoorwegbedding, rustige asfalt- en betonwegen.

WEST-VLAANDEREN
42,5 km

Vrijbosroute

De naam verwijst naar het nabijgelegen Vrijbos in Houthulst. Dat was vroeger veel groter en de bende van Baekelandt verstopte er zich in de 18de eeuw. Striplieders kennen het Vrijbos en de bende van Baekelandt natuurlijk ook uit de reeks Bakelandt (met a ipv ae) van Hec Leemans. De route loopt over de voormalige spoorlijn 63 tussen Torhout en Ieper. Hier reden passagierstreinen van 1873 tot 1955.

schap met hier en daar een boerderij tot op KP 54.

De moestuin van West-Vlaanderen

Fiets linksaf door de Kwakkelstraat, richting KP 63. Negeer alle zijwegen en geniet van de tuinbouwgewassen: courgettes, wortelen, allerlei koolsoorten, prei, ... het lijkt hier wel de moestuin van West-Vlaanderen. Op het kruispuntje met recht door doodlopend, draai je rechts de Kloosterstraat in. Kronkel verder tot op de drukke voorrangsweg. Rechtsaf en direct erna, op het eerste kruispuntje, linksaf tot in het centrum van Merkem. Aan de verplichte stop aan het gemeentehuis fiets je rechtsaf en bol je langs de kerk het dorp weer uit. Op de Y-splitsing aan de naamsteen Luigems schiereiland (oorlogsmonumentje WO II), hou je rechts aan en kom je op KP 63.

• Historische uitbreiding van 7 km

Fiets van K P63 naar KP 5 aan de Driegrachtenbrug. Fiets er niet over, maar volg de Ieperlee (ook kanaal Ieper – IJzer genoemd) naar rechts tot op KP 28 aan de Knokkebrug over de IJzer. Er is een infokiosk en een picknickplaats. Kies nu de kiezelweg, richting KP 21. Zo ver moet je niet. Neem de eerste zijweg rechts en volg die door het broeklandschap, dat tijdens WO I onder water stond. Je steekt een beek over en fietst rechtsaf. Negeer alle zijwegen. Voorbij de eerste boerderij bol je over asfalt tot op KP 63.

Deze lus maakt deel uit van de wandelfiche *Langs de Merkemse grachten*

van Pasar, maar is perfect met de fiets te doen. Pasarleden kunnen de wandelfiche op de website raadplegen voor meer details.

• Fietstocht zonder uitbreiding

Op KP 63, kies je richting KP 56 en bol je langs de Beukelaremolen ① met moderne picknicktafel en kom je verder op KP 56. Opnieuw rechtsaf, door de Oostbroekstraat, richting KP 86. Je fietst verder door het open landschap tot aan de N369. Steek die over en volg het fietspad naar links, richting Diksmuide. Neem dan de eerste straat rechts, de Snekpestraat. Het gaat verder tussen weiden, akkers en preivelden. Neem vervolgens de eerste weg links, de Nieuwe Stedestraat, richting voetbalveld van Nieuwe Stede. Het gaat nu kronkelend en zacht golvend verder tussen aardappel- en preivelden tot op KP 86. Rechtsaf, richting KP 55. Je komt aan een brede betonweg. Fiets die niet op, maar neem rechts de smalle asfaltweg die zich van de betonweg verwijdt. Beide wegen heten Woumenstraat. Op de viersprong met recht door en rechts doodlopend, volg je de Zuid-Torhoutstraat naar links tot op KP 55 en vervolgens KP 17, dat direct erna komt. Blijf recht door fietsen, richting KP 10. Je kronkelt tot op een voorrangsweg en volgt de Stokstraat naar links, langs een AVEVE-winkel en dan rechts, de Torhoutstraat in, langs preivelden, plastic aardbeientunnels en mooie vergezichten, tot aan een drukke voorrangsweg. Steek die voorzichtig over en klim tot op

Uitzicht over het vlakke land vanop de Vredesmolen.

KP 10. Hier kan je even een ommetje maken.

Molens op de route

Fiets linksaf, richting KP 68 tot aan de Vredesmolen ②. Het loont de moeite om die even te beklimmen. Je wordt dan beloond met een indrukwekkend panorama. Fiets daarna terug naar KP 10 en draai daar linksaf, richting KP 15. Negeer direct een zijweg rechts en fiets golvend verder tot op de eerste viersprong. Linksaf, de Ruyterhoekstraat in. Aan het huis op de hoek staat een naambord van Zarren. Op KP 15 rechtsaf, de Kruisstraat in, richting KP 99. Negeer een weg rechts en je komt op een voorrangsweg die je recht door volgt tot op KP 99. Rechtsaf de Zarren-Lindestraat in, richting KP 47. Je fietst langs de hoge, slanke Couchezmolen ③, negeert direct erna de weg naar Houthulst en fiets verder tussen akkers, weiden, enkele boerderijen

en een boomkwekerij tot op KP 47. Blijf recht door fietsen, richting KP 85. Negeer links de Smissestraat en vervolg je weg langs een modern kapelletje. Trek je niets aan van zijwegen en nadat je het naambord van Staden voorbij gefietst bent, volgt er een stevig klimmetje tot in het gehucht 's Graveneike. Daar word je beloond met een prachtig panorama. ● Negeer rechts de Tolstraat en dan mag je verder afdalen tot op KP 85. Linksaf, richting KP 26. Volg deze kronkelende en zachtjes golvende weg tot aan een voorrangsweg. Steek die over en volg het fietspad even naar links. Draai direct erna twee keer achter elkaar rechtsaf en volg de Hansamestraat langs plastic aardbeientunnels, courgette- en aardappelvelden tot op KP 26. Hier draai je rechtsaf en fiets je verder tot op KP 21. Opnieuw rechtsaf, over de oude spoorwegbedding tot op KP 72 aan het vertrekpunt.

Luigegems schiereiland

In oktober 1914 werd het gehucht Luigem ingenomen door de oprukkende Duitsers. Door de onderwaterzetting in november bleef enkel de steenweg Noordschote-Luigem - die over een verhoogde berm liep - nog begaanbaar en werd Luigem een versterkt schiereiland. Drie Grachten, Luigem en Merkem maakten in de periode 1915-1917 deel uit van de Duitse rustsector.

Beukelaremolen

De molen uit 1777 werd in WO I vernield en in 1923 vervangen door een molen uit Poperinge. Deze houten staakmolen met open voet maalde tot in 1958. Daarna raakte hij in verval. Na restauratie werd hij opnieuw gebruikt vanaf 1987 tot hij in 2011 tijdens een onweer omwaaiide. Sinds 2016 is hij opnieuw in werking.

Vredesmolen

Deze stenen stellingmolen uit 1879 bleef in werking tot bij het uitbreken van WO I. Daarna gebruikten de Duitsers hem als uitkijktoren, op een hoogte van 43 m boven de zeespiegel. In 1917 brandde de molen uit. Volgens sommigen door een 'accidentje' bij het bakken van frieten. Volgens anderen na een voltrefter, afgevuurd van achter het front. De Duitsers

bouwden een nieuwe houten trap. Tijdens een storm in 2006 ontstond er een metersbrede bres in de molenromp. In 2014 werd de molenromp, na restauratie, omgedoopt tot Vredesmolen, die daarmee zijn functie als uitkijktoren uit WO I terugkreeg.

Couchezmolen

De witte Couchezmolen dateert uit 1870. Het is een stenen stellingmolen van 25,3 m hoog, met 7 zolders. Hij draaide tot 1949. Na restauratie is hij sinds 2003 terug maalvaardig en in 2006 kwam er een molmuseum in.